

Tööandja vastutuskindlustuse tingimused

TVÕ 20101

IF P&C INSURANCE AS. ÄRIREGISTRI KOOD 10100168

Rahasummad on selles dokumendis väljendatud eurodes ja kroonides. Kuni 01.01.2011 kasutatakse kroonides toodud summasid, alates 01.01.2011 eurodes toodud summasid.

Kindlustuse eesmärk

1. Käesolevad tööandja vastutuskindlustuse tingimused on If P&C Insurance AS-i vabatahtlike vastutuskindlustuse lepingute osa.
2. Tööandja tsiviilvastutuskindlustuse eesmärk on kindlustada kindlustuslepinguga piiritletud ulatuses tööandja tsiviilvastutust töötajatega toimunud tööõnnetuste korral.
3. Tööandja tsiviilvastutuse kindlustusega ei kindlustata tööandja tsiviilvastutust, mis on tingitud kutsehaigestumisest.

Kindlustuslepingu pooled

4. Kindlustuslepingu pooled on kindlustusandja ja kindlustusvõtja. Kindlustusandja on If P&C Insurance AS. Kindlustusvõtja on isik, kes on kindlustusandjaga sõlminud kindlustuslepingu.

Kindlustatu

5. Kui kindlustuslepinguga ei ole kokkulepitud teisiti, siis tööandja vastutuskindlustuse kindlustatu on kindlustuspoliisile märgitud Eesti tööandja, kes vastutab kahjustatud isikule tekkinud kahju hüvitamise eest.

RENDITÖÖ

6. Käesolevate kindlustustingimuste alusel on kindlustatud ka kindlustatu kui renditöö kasutajaettevõtja vastutus kasutajaettevõttes renditöö korras töötavate isikute ja nende tööandja ees. Käesolevates kindlustustingimustes kasutatud mõiste „tööandja“ hõlmab ka kindlustatut (kasutajaettevõtjat), kes kasutab teise tööandja töötajaid renditöö korras.
7. Kui kindlustuslepinguga ei ole kokku lepitud teisiti, siis käesolevate kindlustustingimustega ei kindlustata renditöö tööandja (tööandja, kes suunab oma töötajad renditöö korras kasutajaettevõttesse) tsiviilvastutust.

KUI KINDLUSTUSVÕTJA JA KINDLUSTATU EI OLE SAMA ISIK

8. Kindlustatul on õigus nõuda kindlustuslepingu täitmist ja käsutada kindlustuslepingust tema suhtes tulenevaid õigusi ilma kindlustusvõtja nõusolekuta.
9. Kui kindlustusvõtja ja kindlustatu ei ole sama isik, vastutab kindlustusvõtja kindlustuslepingust tulenevate kohustuste täitmisel nii kindlustatu kui kindlustatu tsiviilvastutusega hõlmatud teiste isikute (sh kindlustatu töötajad) käitumise eest. Kindlustusvõtja peab eelnimetatud isikutele selgitama kindlustuslepingust tulenevaid kohustusi (eelkõige kohustust kindlustusandjat teavitada ja kahju vältida ning piirata). Kui eelnimetatud isikud ei ole kindlustuslepingust tulenevaid kohustusi täitnud, siis loetakse, et kindlustusvõtja on lepingut rikkunud.
10. Kui kindlustusvõtja ja kindlustatu ei ole sama isik, loetakse kindlustusvõtja teadmine ja käitumine kindlustatu teadmise ja käitumisega võrdseks, kui kindlustusvõtja teadmine või käitumine omas kindlustuslepingu kohaselt õiguslikku tähendust. (Näiteks, kui kindlustatu oli teadlik asjaoludest, millest teadasaamisel oli kindlustusvõtjal kohustus kindlustusandjat teavitada, siis loetakse kindlustatu teadmine võrdseks kindlustusvõtja teadmise).

KINDLUSTATU SOLIDAARVÕLGNIKUNA

11. Kui kindlustatu vastutab kahjustatud isiku ees solidaarselt koos teiste isikutega, lähtub kindlustusandja kahjusumma määramisel kahjustatud isiku poolt kindlustatud isiku vastu esitatud nõudest, mitte kindlustatu vastutuse jagunemisest solidaarvõlgnike vahelises suhtes.

- Näide. Kindlustatu ja veel kaks isikut vastutavad solidaarselt 2000 euro hüvitamise eest. Kahjustatud isik esitab 2000 eurose nõude kindlustatu vastu. Kindlustushüvitise määramisel lähtub kindlustusandja kindlustatu vastu esitatud nõudest 2000 eurot), mitte kindlustatu eeldatavast osast (650 eurot).
12. Kui kindlustatu vastu esitab nõude teine solidaarvõlgnik, lähtub kindlustusandja kahju- summa määramisel kindlustatu vastutuse osast solidaarvõlgnike vahelisest suhtest.
- Näide. Kindlustatu ja veel kaks isikut vastutavad solidaarselt 2000 euro hüvitamise eest. Kahjustatud isik esitab 2000 eurose nõude teise solidaarvõlgniku vastu. Teine solidaarvõlgnik hüvitab kahjustatud isikule 2000 eurot ja esitab nõude kindlustatu vastu. Kindlustushüvitise määramise lähtub kindlustusandja kindlustatu osast (eeldatavalt 650 eurot).
13. Kindlustushüvitise maksmise korral läheb kindlustatu tagasinõudeõigus teiste solidaarvõlgnike vastu kindlustushüvitise ulatuses üle kindlustusandjale.

Kahjustatud isik

14. Tööandja vastutuskindlustuses loetakse kahjustatud isikuteks kindlustatu töötajaid.
15. Kindlustatu töötaja surma korral loetakse kahjustatud isikuteks ka need isikud, kes on kandnud hukkunud isiku matusekulud, ja hukkunud isiku ülalpeetavaid.
16. Kahjustatud isikuks loetakse ka teisi kindlustusandjaid, haigekassat ja muid isikuid, kellel on seadusest tulenev tagasinõudeõigus kindlustatu vastu tööõnnetuse tõttu tehtud kulutuste hüvitamiseks.
17. Punktides 14 - 16 nimetatud isikuid ei loeta kahjustatud isikuks ja neile tekkinud kahju ei hüvitata.

Töötaja

18. Käesolevate kindlustustingimuste tähenduses loetakse töötajaks inimesi, kes:
- 18.1. töötavad kindlustatuga sõlmitud töölepingu alusel või avalikus teenistuses, samuti kindlustatu juhataste liikmeid ja prokuristi;
- 18.2. tegutsevad kindlustatuga sõlmitud võlaõigusliku lepingu (nt töövõtuleping, käsundusleping, agendileping jms) alusel tingimusel, et kindlustatu on kohustatud vastavalt sotsiaalmaksuseadusele maksma eelnimetatud lepingu alusel makstavatelt tasudelt sotsiaalmaksu;
- 18.3. töötavad kindlustatu juures praktikandina;
- 18.4. töötavad kindlustatu (kasutajaettevõtja) juures renditöö korras.

Kindlustuse kehtivuspiirkond ja kindlustuskoht

19. Kindlustusandja täitmise kohustus kehtib kahju suhtes, mille tekkimise aluseks olev õnnetusjuhtum toimus kindlustuslepingus märgitud kindlustuskohtas või kindlustuse kehtivuspiirkonnas.
20. Kui kindlustuslepingus ei ole kindlustuskohta ega kindlustuse kehtivuspiirkonda märgitud, on kindlustuse kehtivuspiirkonnaks Euroopa Liidu liikmesriikide territoorium.

Kohaldatav õigus

21. Käesolev tööandja vastutuskindlustus kehtib ainult Eesti Vabariigi õigusega sätestatud tsiviilvastutuse ulatuses.
22. Kui kindlustuslepinguga on kokkulepitud, et kindlustatuks on teise riigi tööandja, siis kohaldatakse vastava riigi õigust.
23. Kui tööandja ja töötaja vahelisele õigussuhtele kohaldatakse muu riigi õigust, ei ole kindlustusandjal siiski kohustus hüvitada rohkem, kui samasugusel asjaoludel oleks kindlustatu pidanud hüvitama Eesti õigusaktide alusel, kui kindlustuslepinguga ei ole kokku lepitud teisiti.

Tööõnnetus

24. Tööõnnetus on töötaja tervisekahjustus või surm, mis toimus tööandja antud tööülesannet täites või muul tema loal tehtaval tööel, töötaja hulka arvataval vaheajal või muul tööandja huvides tegutsemise ajal.

Kindlustusjuhtum

25. Kindlustusjuhtumiks on kindlustusperioodil toimunud tööõnnetus, mille tagajärjel tekkinud isikukahju või asjakahju hüvitamise eest kindlustatu vastutab vastavalt kehtivatele õigusaktidele.
26. Kindlustuslepingust tulenevad õigused ja kohustused on määratud vastavalt sellel kindlustusperioodil kehtinud kindlustuslepingu tingimustele (kindlustustingimused, kindlustussumma, hüvituslimiit, omavastutus, piirangud jms), mil leidis aset nõude põhjustanud tööõnnetus.
27. Kindlustus ei kehti nende tööõnnetuste suhtes, mis on aset leidnud enne kindlustusperioodi algust või pärast

kindlustusperioodi lõppemist.

Nõuete esitamise tähtaeg

28. Kindlustusandjal on kahju hüvitamise kohustus ainult nende kindlustusjuhtumist tingitud kahju hüvitamise nõuete osas, mis on kindlustatule esitatud hiljemalt ühe aasta jooksul arvates tööandja vastutuskindlustuse kliendisuhete perioodi lõppemisest.

TÖÖANDJA VASTUTUSKINDLUSTUSE KLIENDISUHTE PERIOOD

29. Tööandja vastutuskindlustuse kliendisuhete periood kestab niikaua, kuni üksteisele vahetult järgnevate tööandja vastutuskindlustuse kindlustuslepingute kindlustusandja, kindlustusvõtja ega kindlustatu ei ole muutunud.
30. Kui kindlustusandjaks, kindlustusvõtjaks või kindlustatuks on vastava isiku õigusjärglane (nt juriidiliste isikute ühinemise korral), loetakse, et isik ei ole muutunud ning tööandja vastutuskindlustuse kliendisuhete periood ei lõpe.
31. Tööandja vastutuskindlustuse kliendisuhete lõpeb kindlustusperioodi viimasel päeval, kui järgmisel päeval pärast kindlustusperioodi lõppemist ei alga järgmist tööandja vastutuskindlustuse kindlustusperioodi.

Isikukahju, asjakahju

32. Käesolevate kindlustustingimuste alusel hüvitatakse kindlustusjuhtumi tõttu tekkinud isikukahju ja asjakahju. Isikukahju ja asjakahju hüvitamise piirmäärad märgitakse kindlustuspoliisile. Kindlustuslepinguga võib kokku leppida, et asjakahju ei hüvitata.

ISIKUKAHJU

33. Isikukahjuks loetakse järgmine kahjustatud isikule tööõnnetuse käigus kehavigastuse tekitamisest, tervise kahjustamisest või kahjustatud isiku surma põhjustamisest tekkinud kahju:
- 33.1. mõistlikud ja vajalikud ravikulud;
- 33.2. mõistlikud ja vajalikud kulutused toimetulekuks vajalike abivahendite soetamiseks ja kasutamiseks;
- 33.3. kahjustatud isiku tööväime osalisest või täielikust kaotusest tulenev sissetuleku kaotus või vähenemine;
- 33.4. isiku surma korral otsesed matusekulud ning tema ülalpeetava elatise kaotus või vähenemine;
- 33.5. kahjustatud isiku ümberõppekulud.

ASJAKAHJU

34. Asjakahjuks loetakse tööõnnetuse käigus kahjustatud isikule kuuluva asja hävimisest või füüsilisest kahjustumisest (nt purunemine) tingitud kahju:
- 34.1. asja parandamiseks tehtud mõistlikud kulutused. Kahjustunud asja parandamise kulud on kindlustushüvitise määramisel aluseks ainult juhul, kui kahjustunud asja parandamise kulu on väiksem, kui asja kahjustumise tõttu asja hariliku väärtuse vähenemine;
- 34.2. kahjustunud asja hariliku väärtuse vähenemine või hariliku väärtuse kaotus (asja hävimise korral);
- 34.3. hävinud asja asemele samaväärse asja soetamiseks tehtud mõistlikud kulutused.

TAGASINÕUDED (REGRESSID)

35. Tagasinõuded (regressid) kindlustatu vastu, mille aluseks on käesolevates tingimustes määratletud isikukahju või asjakahju, loetakse vastavalt isikukahjuks, asjakahjuks.

Ekspertiisi-, õigusabi- ja kohtukulud

36. Kindlustatu vastu kindlustuskaitse alla kuuluva nõude esitamise korral hüvitab kindlustusandja nõude tõrjumiseks ja kindlustatu õiguste kaitseks nii kohtus kui kohtuväliselt tehtavad mõistlikud ja vajalikud ekspertiisi-, õigusabi- ja kohtukulud.
37. Kindlustusandjal on ekspertiisi-, õigusabi- ja kohtukulude hüvitamise kohustus üksnes juhul, kui need on eelnevalt kirjalikult või kirjalikku taasesitamist võimaldavas vormis kindlustusandjaga kooskõlastatud.
38. Kindlustusandja hüvitab kindlustusandjaga kooskõlastatud ekspertiisi-, õigusabi- ja kohtukulud isegi siis, kui nõue osutub alusetuks.
39. Kindlustusandjal ei ole ekspertiisi-, õigusabi- ja kohtukulude hüvitamise kohustust, kui kindlustusandjal ei oleks täitmise kohustust isegi juhul, kui kindlustatu vastutaks nõude rahuldamise eest.
- Näited. Kindlustusandjal ei ole kohustust hüvitada tahtlikult tekitatud kahjuga seotud õigusabikulu. Kindlustusandjal ei ole kohustust hüvitada õigusabikulu, mis on seotud intressinõuetega, leppetrahvi nõuetega, joobeseisundis tekitatud kahju hüvitamise nõuetega jne.
40. Ekspertiisi-, õigusabi- ja kohtukulude hüvitamisel omavastutust ei kohaldata, kuid ekspertiisi-, õigusabi- ja kohtukulud ei kuulu hüvitamisele, kui tekkinud kahju või kahjunõue, millega kulud on seotud, on väiksem kui kindlustuslepingus märgitud omavastutus.

NÕUDE LAHENDAMINE KOKKULEPPEGA

41. Kui kindlustusandja on seisukohal, et vaidluse lahendamiseks on otstarbekas sõlmida nõude esitajaga kokkulepe, teeb kindlustusandja kindlustatule ettepaneku nõude tunnustamiseks ja/või nõude esitajaga kokkuleppe sõlmimiseks.
42. Kindlustatud isik peab kindlustusandja ettepanekule kirjalikult vastama 5 päeva jooksul, kui kindlustusandja ei ole määranud pikemat tähtaega.
43. Kui kindlustatud isik jätab kindlustusandja ettepanekule tähtaegselt vastamata, nõude tunnustamata või kokkuleppe sõlmimata, ei ole kindlustusandjal kohustust hüvitada ekspertiisi-, õigusabi- ja kohtukulusid, mis on tekkinud pärast kindlustusandja ettepanekule vastamise, nõude tunnustamise või kokkuleppe sõlmimise tähtaja möödumist.

Välistused

TEGEMIST EI OLE KINDLUSTUSJUHTUMIGA

44. Kindlustusandjal ei ole täitmise kohustust, kui tegemist ei ole kindlustusjuhtumiga.
45. Kindlustusandjal ei ole täitmise kohustust, kui kahju ei vasta hüvitatava kahju tunnustele.
46. Kindlustusandjal ei ole kahju hüvitamise kohustust, kui kahju on tekkinud isikule, keda käesolevate tingimuste kohaselt ei loeta kahjustatud isikuks.

SEADUSEGA KEHTESTATUD KÕRGENDATUD VASTUTUS

47. Kui kindlustuslepinguga ei ole kokku lepitud teisiti, siis kindlustusandjal ei ole kohustust hüvitada seadusega ette nähtud, kuid võlaõigusseaduses sätestatud kahjuhüvitist ületavat hüvitist, mida tööandja peab seaduse alusel maksma töötaja surma, kehavigastuse või tervisekahjustuse korral (nt turvaseaduses, päästeseaduses, kaitsevõtteenistuse seaduses jm ettenähtud hüvitised).

RAVIKINDLUSTUSE KINDLUSTUSKAITSE PUUDUMINE

48. Kui kannatanul puudus kindlustatu kohustuste mittetäitmise (sotsiaalmaks maksmata, töötaja andmed Haigekassale edastamata vms) tõttu ravikindlustuse kindlustuskaitse, ei hüvita kindlustusandja kahju ja kulutusi ulatuses, milles kahjustatud isik oleks meditsiiniabi või hüvitist saanud ravikindlustuse seaduse alusel.

TAHTLIKULT TEKITATUD KAHJU

49. Kindlustusandjal ei ole täitmise kohustust, kui tööandja tekitas kahju tahtlikult või rikkus tahtlikult lepingut, õigusnormi, asja kasutamiseks ette nähtud juhiseid või ohutusnõudeid.

KUTSEHAIGUS

50. Kindlustusandjal ei ole kahju hüvitamise kohustust, kui kahju on tekkinud kutsehaiguse tõttu.

TEADAOLEVAD ASJAOLUD

51. Kindlustusandjal ei ole täitmise kohustust, kui kindlustusvõtja oli kahju hüvitamise nõude aluseks olevast asjaolust (nt kohustuse rikkumine, kahju tekkimine, pretensioon jms) teadlik või pidi olema teadlik enne kindlustuslepingu sõlmimist. Käesolevat välistust kohaldatakse isegi juhul, kui kindlustusvõtja oli eelnimetatud asjaolust kindlustusandjale teatanud.

JOOBESISEUND

52. Kindlustusandjal ei ole täitmise kohustust, kui kahju tekkimisele aitas kaasa asjaolu, et kindlustatu töötaja, kes kahju põhjustas, oli alkoholi-, narkootiline, toksilise vms joobe seisundis.

EBASEADUSLIK TEGEVUS

53. Kindlustusandjal ei ole täitmise kohustust, kui nõue tuleneb tegevusest, millega tegelemiseks kindlustatul puudus õigusaktidega nõutav kvalifikatsioon, ettevalmistus, litsents, registreering, tegevusluba vms.

KINDLUSTATU KEELDUMINE KOKKULEPPEST

54. Kui kindlustusandja nõuab kindlustatult kahju hüvitamise nõude õigekstunnistamist ja rahuldamist, millest kindlustatu keeldub, ei hüvita kindlustusandja kindlustatu keeldumisest tulenevat kahju ja kulutuste suurenemist.

KOHUSTUSLIK VASTUTUSKINDLUSTUS

55. Kindlustusandjal ei ole täitmise kohustust ulatuses, mis kuulub hüvitamisele kohustuslikku vastutuskindlustust reguleeriva seaduse või kohustusliku vastutuskindlustuse lepingu alusel (nt liikluskindlustus).

MITTEVARALINE KAHJU

56. Kindlustusandjal ei ole kohustust mittevaralise (moraalse) kahju hüvitamiseks.

SAAMATA JÄÄNUD TULU

57. Kindlustusandjal ei ole kohustust hüvitada saamata jäänud tulu, v.a saamata jäänud tulu, mida loetakse käesolevate kindlustustingimuste kohaselt isikukahjuks (vt p 33).

TRAHVID

58. Kindlustusandjal ei ole kohustust hüvitada kindlustatule määratud avalik-õiguslikust sanktsioonist (rahaline karistus, rahatrahv, sunniraha, vangistus, arest jms) tingitud kahju.

LEPINGUST (SH KOLLEKTIIVLEPINGUST) TULENEV KÕRGENDATUD VASTUTUS

59. Kindlustusandjal ei ole täitmise kohustust, kui nõude aluseks on kokkulepe (sh kollektiivleping), millega on kindlustatu suhtes määratud seadusest rangemad kahju hüvitamise tingimused (nt loobumine vastuväidete esitamisest, lihtsustatud tõendamise, aegumistähtaaja pikendamine, kahju ulatuse määramine, süü või vastutuse vorm, leppetrahv jms).
60. Kindlustusandjal ei ole kohustust hüvitada kahju, mis on tingitud käsiraha, rahalise või mitterahalise eraõigusliku sanktsiooni (viivis, leppetrahv jms) rakendamisest.

AEGUNUD NÕUDED

61. Kindlustusandja ei ole täitmise kohustust, kui kindlustatu vastu esitatud nõue on aegunud.

ASBEST JA TUBAKAS

62. Kindlustusandjal ei ole täitmise kohustust, kui kahju on tekkinud asbestist või tubakast.

AIDS, HEPATIIT

63. Kindlustusandjal ei ole täitmise kohustust, kui kahju on tingitud AIDS-ist, HI-viirusest või hepatiidist.

TERRORISM

64. Kindlustusandjal ei ole täitmise kohustust, kui nõue tuleneb otseselt või kaudselt terrorismist.

MUUD VÄLISTUSED

65. Kindlustusandjal ei ole täitmise kohustust, kui kahju on tekkinud:
- 65.1. seoses sõja, kodusõja, revolutsiooni või, massilise korratusega;
  - 65.2. tuumaenergia (sh tuumarelva või tuumakütuse) või radioaktiivsuse tagajärjel;
  - 65.3. keemiarelva, bioloogilise relva, biokeemilise relva või elektromagnetilise relva kasutamise või käitlemise tagajärjel;
  - 65.4. vara sundvõõrandamise või konfiskeerimise tagajärjel;
  - 65.5. elektromagnetilise välja tõttu (sh mobiilside seadmete elektromagnetiline väli);
  - 65.6. energiarikka ioniseeritud kiirguse, sh. radioaktiivsest aineist tuleneva alfa-, beeta- ja gammakiirguse, neutronite või osakeste kiirgusest tuleneva kiirguse, samuti laserkiirte tagajärjel, välja arvatud juhul, kui tegemist on ühe- kordse ootamatu ja ettenägematu õnnetusjuhtumiga;
  - 65.7. seoses streigi või töösuluga. Streik on töökatkestus, mis toimub töötajate või töötajate ühingu või liidu algatusel, saavutamaks tööandjalt või tööandjate ühingult või liidult järeleandmisi seaduslikes tööalastes nõudmistes. Töösulg on töökatkestus tööandja või tööandjate ühingu või liidu algatusel, saavutamaks töötajatelt või nende ühingult või liidult järeleandmisi seaduslikes tööalastes nõudmistes.

Ohutusnõuded

66. Kindlustusvõtja on kohustatud käituma heaperemehelikult ja hoolikalt, et vältida kahjuliku tagajärje tekkimist, ning rakendada tavapäraseid kahju vältimise abinõusid.
67. Kindlustusandjal on õigus kindlustuslepingu kehtivuse ajal ja kindlustusjuhtumi käsitlemise käigus kontrollida ohutusnõuete rakendamist ja muid kindlustatud riskidega seotud asjaolusid ning nõuda kindlustusvõtjalt ja kindlustatult andmeid eltoodud asjaolude kohta.

Teadete saatmine

68. Kui kindlustuslepingu või seadusega on ette nähtud kindlustusvõtja teatamiskohustus, tuleb vastav kirjalik teade edastada kindlustuspoliisil märgitud kindlustusandja struktuuriüksuse aadressile või kindlustusandja äriregistrises kantud aadressile.
69. Digitaalallkirjaga teated ning teated, mida võib kindlustusandjale saata ka kirjalikku taasesitamist võimaldavas vormis (e-posti teel), saadetakse kindlustusandja veebilehel märgitud e-posti aadressile.
70. Kindlustusandja teated, kindlustuspoliisid ja muud kindlustuslepinguga seotud dokumendid saadetakse kindlustuslepingus märgitud kindlustusvõtja või kindlustatu aadressile.
71. Kindlustusandja digitaalallkirjaga teated ning kindlustusandja teated, mida kindlustusandja võib saata ka kirjalikku taasesitamist võimaldavas vormis (e-posti teel), saadetakse kindlustusvõtja e-posti aadressil, mis on märgitud kindlustuspoliisile.
72. Kui kindlustusandjale on saadetud e-kiri kindlustuslepingus märgitud kindlustusvõtja e-posti aadressilt, loetakse, et e-kirja on saatnud kindlustusvõtja või tema poolt volitatud isik.

Kindlustusandja kohustus teavitada kindlustusvõtjat

73. Kui kindlustusperioodi jooksul muutub kindlustusandja nimi või õiguslik vorm, kindlustusandja või kindlustusandja struktuuriüksuse, kelle vahendusel leping sõlmiti, aadress või pädeva kindlustusjärelvalve aadress, teavitab kindlustusandja kindlustusvõtjat sellest kindlustusandja veebilehel või massiteabevahendite kaudu.

Kindlustusvõtja kohustus teavitada kindlustusandjat

74. Kindlustusvõtja peab lepingu sõlmimisel kirjalikult teatama kindlustusandjale kõigist kindlustusvõtjale teada olevatest asjaoludest, millel võib olla mõju kindlustusandja otsusele kindlustusleping sõlmida või teha seda kokkulepitud tingimustel.
75. Kindlustusvõtja on kohustatud andma kindlustusandja küsimustele tõesed ja täielikud vastused, sealhulgas ka juhul, kui kindlustusvõtja arvates võis vastav asjaolu olla kindlustusandjale juba teada.
76. Kindlustusandja tugineb kindlustuslepingu tingimuste (sh kindlustusmaksed, eritingimuste jms) määramisel kindlustusvõtja või tema esindaja (sh kindlustusmaakleri) poolt esitatud andmetele. Kuni andmete muutust kajastava kirjaliku teate saamiseni on kindlustusandjal õigus lähtuda kindlustusandjale teatatud andmetest.
77. Kindlustusandjal on õigus lähtuda kindlustusandjale esitatud andmetest ja täiendavalt saadatud teadetest ka järgnevatel kindlustusperioodideks sõlmistavate kindlustuslepingute tingimuste määramisel.
78. Kindlustusvõtja peab kindlustusandjale teatama tema vastu nõude esitamisest ja mistahes asjaoludest, mis võivad olla aluseks nõude esitamisele (nt kohustuse rikkumine, kahju tekkimine, kliendi pretensioon, kohtumenetluse või kohtuvälise menetluse algatamine jms) viivitamata, kuid mitte hiljem kui ühe nädala jooksul arvates ajast, mil kindlustusvõtja sai asjaolust või nõude esitamisest teada. Eelnimetatud teade tuleb esitada kirjalikult või kirjalikku taasesitamist võimaldavas vormis (nt e-kiri, teade kindlustusandja interneti kodulehe kaudu).
79. Kumbki kindlustuslepingu pool võib kindlustuslepingu üles öelda kolme kuu jooksul arvates päevast, mil kindlustusvõtja teatas kindlustusandjale asjaolust, mis võib olla aluseks nõude esitamisele (nt kohustuse rikkumine, kahju tekkimine, kliendi pretensioon jms), teatades sellest teisele kindlustuslepingu poolele 31 päeva ette.

Kindlustusvõtja kohustused kahju toimumisel

80. Kahjujuhtumi toimumise korral peab kindlustusvõtja tegutsema vastavalt õigusaktidega kehtestatud korrale ja olenevalt juhtumi iseloomust viivitamata pöörduma kahjustatud isikule abi osutamiseks raviasutuse poole ja/või teatama juhtumist politseile, tuletõrjele või muule vastavaid päätetöid või juhtumi asjaolude uurimist teostavale organile.
81. Kindlustusvõtja on kohustatud tööõnnetuse (sh välisriigis toimunud tööõnnetuse) registreerima õigusaktidega ettenähtud korras. Õigusaktidega ettenähtud nõuete puudumisel tuleb tööõnnetus registreerida tööandja tööõnnetuste žurnalis, märkides tööõnnetuse toimumise aja, tööõnnetuses osalenud isikud ning tööõnnetuse asjaolud.
82. Kindlustusvõtja on kohustatud tarvitusele võtma abinõud kahju edasiseks piiramiseks, võimalike lisakahjude vältimiseks ja kindlustusandja õiguste tagamiseks (nt aidates välja selgitada kahju võimaliku põhjuse, kahju tekkimise asjaolud ja tunnistajate nimed, kogudes dokumentaalseid tõendeid jms).
83. Kindlustusvõtja ei või enne kahju suuruse ja kahjujuhtumi asjaolude kindlakstegemist teha ilma kindlustusandja nõusolekuta kahjustatud asja ega sündmuskoha suhtes viie päeva jooksul arvates kahjujuhtumi toimumisest mingeid muudatusi, mis võivad mõjutada kahju tekkimise põhjuse või kahju suuruse kindlakstegemist. Muudatused on lubatud, kui need on vältimatult vajalikud kahju vähendamise eesmärgil või avalikes huvides. Kindlustusandjal on õigus määrata eeltoodust pikem muudatustest hoidumise tähtaeg.
84. Kahjujuhtumi korral on kindlustusvõtjal kohustus anda kindlustusandjale õiget ja täielikku informatsiooni kahjujuhtumi asjaolude, kahju suuruse ja võimalike vastutavate isikute kohta.
85. Kindlustusvõtja kohustub võimaldama kindlustusandjale sündmuskoha ja kahjustatud vara ülevaatusel teostamist ning isikute, kelle eest kindlustusvõtja vastutab, vahetut küsitlemist.
86. Kindlustusvõtja kohustub kindlustusandjale esitama dokumente, kirjalikke seletusi, vastama suuliselt ja kirjalikult kindlustusandja küsimustele, osalema kindlustusandja palvel sündmuskoha või kahjustunud vara ülevaatusel.
87. Kindlustusvõtja tagab, et isikud, kelle eest kindlustusvõtja vastutab, annavad kindlustusandjale eelnimetatud viisil tõendeid ja teavet.
88. Kindlustusvõtja ei ole õigustatud tema vastu esitatud nõuet ilma kindlustusandja eelneva nõusolekuta täielikult või osaliselt tunnustama või rahuldama, välja arvatud juhul, kui selle nõude rahuldamata või tunnustamata jätmine on kahjustatud isiku huvisid arvestades ilmselt vastuolus hea usu põhimõttega.

Kindlustushüvitise määramine

89. Kindlustushüvitis on see osa kahjusummast, mille hüvitab kindlustusandja. Kindlustushüvitis on võrdne punktide 91 – 99 alusel arvutatud kahjusumma ja omavastutuse vahega. Ekspertiisi-, õigusabi- ja kohtukulude hüvitamisel omavastutust ei kohaldata.
90. Kui mitu kindlustusjuhtumit on tingitud ühest ja samast sündmusest, kohaldatakse kõigi samast sündmusest tingitud kindlustusjuhtumite suhtes ühte omavastutust.

KAHJUSUMMA ARVUTAMINE

91. Kahjusumma koosneb:
  - 91.1. rahasummast, mis on vajalik ühest ja samast kindlustusjuhtumist tingitud põhjendatud ja tõendatud nõuete rahuldamiseks;
  - 91.2. ekspertiisi-, õigusabi- ja kohtukuludest, mis on kindlustuslepinguga ettenähtud korras tehtud kindlustatu õiguste kaitsmiseks.
92. Kahju või kulu arvatakse kahjusumma hulka üksnes juhul, kui see on dokumentidega tõendatud.
93. Kui kindlustusandjal ei ole teatud nõude osas (nt mittevaralise kahju hüvitamise nõue või tõendamata kahju) täitmise kohustust, ei arvata seda kahjusumma hulka.

KINDLUSTUSSUMMA RAKENDAMINE

94. Kui sama kindlustuslepingu alusel on eelnevalt makstud kindlustushüvitis ja punktide 91 - 93 alusel leitud kahjusumma on suurem kui kindlustusperioodi kindlustussumma ja makstud kindlustushüvitiste vahe, siis loetakse kahjusumma võrdseks kindlustusperioodi kindlustussumma ja makstud kindlustushüvitiste vahega.

KINDLUSTUSHÜVITISE VÄHENDAMINE VÕI MITTEMAKSMINE

95. Kui kindlustusvõtja rikkus tahtlikult või raske hooletuse tõttu kohustust (sh ohutusnõuded), mida tuli järgida enne kahju põhjustanud sündmust, võib kindlustusandja kindlustus-hüvitisit vähendada või selle maksmisest keelduda, kui rikkumine mõjutab kahju tekkimist või kahju suurust.
96. Kui kindlustusvõtja rikkus tahtlikult kohustust, mida tuli järgida pärast kahju põhjustanud sündmust, võib kindlustusandja kindlustushüvitisit vähendada või selle maksmisest keelduda.
97. Kui kindlustusvõtja rikkus raske hooletuse tõttu kohustust, mida tuli järgida pärast kahju põhjustanud sündmust, võib kindlustusandja kindlustushüvitisit vähendada või selle maksmisest keelduda, kui rikkumine mõjutab kindlustusandja hüvitamiskohustuse suurust või takistas selle kindlakstegemist.
98. Tahtlikuks rikkumiseks loetakse muu hulgas:
  - 98.1. kindlustusandja kirjalikule järelepärimisele vastamata jätmine järelepärimises toodud tähtjaks;
  - 98.2. kindlustatu vastu esitatud nõude lahendamiseks vajalike tõendite või väidete esitamata jätmine kindlustusandja poolt määratud tähtjaks;
  - 98.3. kindlustusandja poolt nõutud õiguskaitsevahendi (nt pretensiooni, vastuväidete, kaebuse, hagi, lepingu ülesütlemisavalduse, taganemisavalduse jms esitamine) kasutamata jätmine kindlustusandja poolt määratud tähtjaks;
  - 98.4. kohtu nõude (nt tõendite, seisukohtade jms esitamine, kohtusse ilmumine) täitmata jätmine.
99. Kui kindlustuslepingu rikkumine saab kindlustusandjale teatavaks pärast kindlustushüvitise maksmist, on kindlustusandjal õigus makstud kindlustushüvitis osaliselt või täielikult tagasi nõuda, vastavalt sellele, kas kindlustusandja oleks kindlustuslepingu rikkumisest teades kindlustushüvitise maksmisest keeldunud või täitmise kohustust vähendanud.

KINDLUSTUSMAKSE KINNIPIDAMINE

100. Kindlustushüvitise maksmisel on kindlustusandjal õigus hüvitisest kinni pidada tasumata kindlustusmaksed, sõltumata sellest, kas kindlustusmaks tasumise tähtpäev on saabunud. Kindlustusandjal on eelnimetatud õigus ka juhul, kui kindlustushüvitis makstakse muule isikule kui kindlustusvõtja.

Kindlustushüvitise maksmine

101. Kindlustusandja lepingu täitmise kohustus muutub sissenõutavaks kindlustusjuhtumi toimumise ja kindlustusandja täitmise ulatuse kindlaksmääramiseks vajalike toimingute lõpetamisega.
102. Kindlustusandja peab maksuma kindlustushüvitise viivitamata, kuid mitte hiljem kui kahe nädala jooksul ajast, mil kindlustusandjale on esitatud nõuetekohased dokumendid selle kohta, et:
  - 102.1. kahjustatud isiku nõue rahuldati kindlustusandja kirjalikul nõusolekul kindlustatu poolt;
  - 102.2. kahjustatud isiku nõue on tuvastatud kohtuotsusega;
  - 102.3. kindlustatu on kindlustusandja kirjalikul nõusolekul nõuet tunnustanud või sõlminud kindlustusandja kirjalikul nõusolekul kompromissilepingu.
103. Kui kindlustushüvitise tasumine toimub perioodiliste maksetena (nt elatisrahana), siis tasub kindlustatu omavastutuse ulatuses esimesed perioodilised maksed ja seejärel jätkab perioodiliste maksete tasumist kindlustusandja.
104. Kui kindlustusandjal puuduvad andmed hüvitise saamiseks õigustatud isiku nime ja arvelduskonto numbri kohta, ei ole kindlustusandjal hüvitise väljamaksmise kohustust enne, kui kindlustusvõtja on talle need andmed kirjalikult teatanud.
105. Kui kindlustusandja viivitab oma kohustuste täitmise, on kindlustusandja kohustatud maksuma kindlustushüvitise saamiseks õigustatud isiku nõudmisel viivist võlaõigusseaduses sätestatud määras.
106. Kui kindlustatud juriidiline isik lõpeb ilma õigusjärglaseta, lõpeb ka kindlustusandja täitmise kohustus.

Kindlustushüvitise tasumine

107. Kindlustusvõtja on kohustatud tasuma kindlustusmaksed kindlustuslepingus ettenähtud suuruses ja tagama,

- et kindlustusmaksed või kokkulepidud osamaksed (edaspidi ka 'kindlustusmaksed') laekuks kindlustusandjale kindlustuslepingus ettenähtud tähtpäevaks.
108. Kindlustusvõtja on kohustatud kindlustuslepingus märgitud kindlustusmaksed tasuma sõltumata sellest, kas kindlustusandja on kindlustusvõtjale saatnud vastava meeldetuletuse või arve.

Kindlustusmaksed hilinemine

109. Kui kindlustusvõtja hilineb järgneva kindlustusmaksed tasumisega ega ole tasunud järgnevat kindlustusmaksed ka kindlustusandja poolt määratud täiendava tähtaja jooksul, vabaneb kindlustusandja kindlustuslepingu täitmise kohustusest nende kindlustusjuhtumite osas, mis toimuvad pärast täiendava tähtaja möödumist.
110. Kui kindlustusandja on kindlustuslepingu kindlustusmaksed mittetasumise tõttu üles öelnud, aga kindlustusvõtja tasub kindlustusmaksed 31 päeva jooksul arvates kindlustuslepingu ülesütlemisest, ei loeta kindlustuslepingut üles öelduks ja kindlustusandjal on täitmise kohustus nende kindlustusjuhtumite osas, mis toimusid pärast kõigi kindlustusandjale võlgnetavate kindlustusmaksed laekumisele järgnevat päeva.
111. Kui kindlustusandja ei ole kindlustusmaksed mittetasumise tõttu kindlustuslepingut üles öelnud, on kindlustusandjal täitmise kohustus nende kindlustusjuhtumite osas, mis toimusid pärast kõigi kindlustusandjale võlgnetavate kindlustusmaksed laekumisele järgnevat päeva.

Kindlustusandja tagasinõudeõigus

112. Kindlustushüvitise maksmise korral läheb kindlustusandjale kindlustushüvitise ulatuses üle kindlustatule kuuluv õigus esitada kahju hüvitamise nõue kolmanda isiku vastu. Kindlustusandjal ei ole kohustus maksta kindlustushüvitist enne, kui kindlustatu on allkirjastanud nõudeõiguse üleminekut kinnitava dokumendi.
113. Kui kindlustatu loobub oma nõudest kolmanda isiku vastu või õigusest, mis seda nõuet tagab, vabaneb kindlustusandja oma täitmise kohustusest niivõrd, kui võrd ta oleks saanud nõuda hüvitist selle nõude või õiguse alusel.
114. Kindlustusandjal tagasinõudeõigus kindlustatu töötaja vastu ainult juhul, kui töötaja vastutus on kindlustatud või kui töötaja tekitab kahju tahtlikult.
115. Kindlustusvõtja on kohustatud abistama kindlustusandjat tagasinõude esitamisel, esitades nõudeõiguse teostamiseks vajalikke andmeid, dokumente, seletusi jms. Kui kindlustusvõtja rikub eeltoodud kohustust, ei ole kindlustusandjal täitmise kohustust kuni kindlustusvõtja eeltoodud kohustuse täitmiseni.

Kindlustuslepingu dokumendid

116. Kindlustuslepingu tingimused on märgitud või viidatud kindlustuspoliisil või teistes kindlustuslepingu osaks olevates dokumentides. Kindlustusandja ja kindlustusvõtja eelnevaid tahteavaldusi, tegusid või kokkuleppeid ei loeta kindlustuslepingu osaks, kui kindlustuspoliisil või muudes kindlustuslepingu dokumentides ei ole sätestatud teisiti.
117. Kindlustusandja allkiri kindlustuspoliisil võib olla tiražeeritud.
118. Kindlustuslepingu täitmisel ja tõlgendamisel lähtutakse kindlustuslepingu dokumentidest kui tervikust. Vastuolude korral lähtutakse esmajärjekorras kindlustuspoliisil märgitud kindlustusvõtja ja kindlustusandja poolt eraldi kokkulepidud tingimustest ehk eritingimustest ja seejärel kindlustustingimustest (tüüptingimustest).
119. Kui kindlustuslepingus on antud sõnale eritähendus, siis lähtutakse kindlustuslepingu täitmisel ja tõlgendamisel kindlustuslepingus toodud eritähendusest.
120. Vaidluste korral lähtutakse kindlustuslepingu dokumentide eestikeelsest tekstist, kui kindlustuslepingus ei ole märgitud teisiti.

Vaidluste lahendamine

121. Kindlustuslepingust tulenevad vaidluste lahendatakse läbirääkimiste teel. Kui läbirääkimiste käigus ei jõuta kokkuleppele, lahendab vaidluste kohus vastavalt tsiviilkohtumenetlust reguleerivatele õigusnormidele.

